

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Kwaliteit van de kinderopvang

op Bonaire, Saba en Sint Eustatius in 2024

April 2025

Inhoud

Voorwoord	3
Samenvatting	4
Belangrijkste bevindingen	4
Aanleiding voor het onderzoek	5
Wat onderzochten we?	6
Bevindingen	7
1. Eisen op het gebied van administratie, personeel en accommodatie	7
2. Stimuleren van kinderen in hun ontwikkeling	9
3. Veiligheid en gezondheid van kinderen	11
4. Sturing op het verbeteren van de kwaliteit	14
Aanbevelingen	15
Wat is het vervolg?	16
Andere recente onderzoeken	17
Colofon	18

Voorwoord

De kwaliteit van de kinderopvang in Caribisch Nederland is sinds 2023 verbeterd op verschillende vlakken. Op de meeste locaties gaat de kwaliteit stap voor stap vooruit. Ook zoeken locaties steeds meer de samenwerking met andere partijen op. Bijvoorbeeld met pedagogisch coaches of zogeheten twinningpartners uit Europees Nederland. Ik ben blij deze positieve ontwikkelingen te zien.

Op 1 januari 2026 gaat de Wet kinderopvang BES (Bonaire, Saba en Sint Eustatius) in. Vanaf dat moment moeten alle locaties aan alle eisen uit het waarderingskader voldoen. Op dit moment zien we dat een klein deel van de locaties in 2024 al aan alle huidige eisen uit het waarderingskader voldoet. Aan de andere kant zien we dat enkele locaties aan weinig eisen voldoen. Op sommige locaties zien we dat de kwaliteit stagneert. Het is vooral erg belangrijk dat we de veiligheid en gezondheid van de kinderen blijven waarborgen.

Ik realiseer me dat de ingang van de wet in 2026 veel inspanningen vraagt van alle houders kinderopvang, gastouders en pedagogisch medewerkers. Het blijft vooral een grote uitdaging om voldoende en gekwalificeerd personeel aan te trekken op de eilanden. Net als het vinden van huisvesting die geschikt is voor kinderopvang. Binnen deze context blijft het hard werken om aan alle (nieuwe) eisen te voldoen.

Daarom wil ik alle betrokkenen bij de kinderopvang in Caribisch Nederland motiveren om te blijven werken aan de verdere kwaliteitsverbetering van de kinderopvang. Laten we ons gezamenlijke doel voor ogen houden: het bieden van een veilige en gezonde omgeving voor kinderen, waarin hun ontwikkeling spelenderwijs wordt gestimuleerd.

Alida Oppers

Inspecteur-generaal van het Onderwijs

Samenvatting

Hoe staat het met de kwaliteit van de kinderopvang op Bonaire, Saba en Sint Eustatius? In dit rapport delen we de uitkomsten van het onderzoek naar de kwaliteit van de kinderopvang in Caribisch Nederland in 2024. We onderzochten alle 80 locaties voor dagopvang, buitenschoolse opvang en gastouderopvang. Hierbij werkten we samen met de lokale inspectie op de 3 eilanden.

Belangrijkste bevindingen

- De kwaliteit van de kinderopvang op de locaties is verbeterd op verschillende vlakken. Zo beschikken steeds meer beroepskrachten over het vereiste opleidingsniveau. Ook volgen steeds meer beroepskrachten jaarlijks een kinder-EHBO-training. Daarnaast verbeterde de kwaliteit van het aanbod, het zicht op de ontwikkeling van de kinderen, het pedagogisch-educatief handelen en de samenwerking op verschillende locaties.
- Tegelijkertijd moet de kwaliteit van de kinderopvang op de locaties verder verbeteren. Op veel locaties zijn belangrijke zaken nog niet op orde. Zo is op ruim een kwart van de locaties niet iedere dag een volwassene aanwezig die gekwalificeerd is om eerste hulp aan kinderen te verlenen. Ook zijn de binnen- en buitenruimtes van de kinderopvang-locaties vaak niet veilig, toegankelijk en passend ingericht. Daarnaast wordt er op bijna een vijfde van de locaties niet op een positieve manier omgegaan met de kinderen. Ook wordt hier de ontwikkeling van de kinderen te weinig gestimuleerd. Oftewel: het pedagogische klimaat is op bijna een vijfde van de locaties niet op orde.
- 14 locaties voldoen aan bijna alle eisen voor administratie, personeel, accommodatie, veiligheid en gezondheid. 7 locaties voldoen aan bijna alle eisen. Enkele locaties voldoen aan weinig eisen.
- Steeds meer locaties voldoen aan de eis dat iedereen die daar werkt in het bezit is van een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG). Voor de veiligheid van de kinderen moeten houders hier blijvend aandacht voor hebben.

Aanleiding voor het onderzoek

In 2020 vroegen het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) en het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) ons als Inspectie van het Onderwijs om het toezicht op de kinderopvang in Caribisch Nederland in te richten. We ontwikkelden daarvoor een waarderingskader aan de hand van de verschillende eilandsverordeningen. Het waarderingskader bestaat uit 4 kwaliteitsgebieden en 12 standaarden. Dit kader staat op de website van de inspectie¹. De onderliggende eilandsverordeningen zijn te vinden op de website BES(t) 4 kids².

Het toezicht startte in 2021-2022. We maten de kwaliteit van de dagopvang, buitenschoolse opvang en gastouderopvang ([publicatie in 2023](#)). In 2023 onderzochten we voor de tweede keer de kwaliteit van alle locaties voor kinderopvang op Bonaire, Sint Eustatius en Saba ([publicatie in 2024](#)).

In 2024 onderzochten we voor de derde keer de kwaliteit van de kinderopvang en de ontwikkeling daarin. Daarvoor gebruikten we het kader dat we in 2020 opstelden. In dit rapport delen we de bevindingen van deze meting.

¹ <https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwijssectoren/caribisch-nederland>

² <https://www.best4kids.nu/>

Wat onderzochten we?

Samen met de lokale inspectie op de 3 eilanden keken we in 2024 naar de volgende vragen:

- Voldoet de kinderopvang aan de eisen op het gebied van administratie, personeel en accommodatie?
- Worden kinderen voldoende gestimuleerd in hun ontwikkeling?
- Is het veilig en gezond voor kinderen?
- Stuurt de leiding van de kinderopvang op het verbeteren van de kwaliteit?

De lokale inspectie onderzocht (onaangekondigd) de kwaliteit van de kinderopvang op het gebied van de Administratie, personeel en accommodatie en Veiligheid en kinderopvangklimaat.

De Inspectie van het Onderwijs onderzocht de kwaliteit van de kinderopvang op het gebied van het Kinderopvangproces en Sturen, kwaliteitszorg en ambities. Dit onderzoek kondigden we aan. Zie figuur 1.

Figuur 1. De taakverdeling in het toezicht per kwaliteitsgebied en standaard

Lokale inspectie	Inspectie van het Onderwijs
ADMINISTRATIE, PERSONEEL EN ACCOMMODATIE	KINDEROPVANGPROCES
Registratie en administratie	Aanbod
Personeel en groepen	Zicht op ontwikkeling
Accommodatie	Pedagogisch-educatief handelen
	Samenwerking
VEILIGHEID EN KINDEROPVANGKLIMAAT	STUREN, KWALITEITSZORG & AMBITIES
Veiligheid en gezondheid	Visie, ambitie en doelen
Pedagogisch klimaat	Sturen op uitvoering en kwaliteitscultuur
	Evaluatie, verantwoording en dialoog

We vergeleken de uitkomsten van de meting in 2024 met de meting in 2023. Verder beschrijven we in dit rapport de kwaliteit van de 6 nieuwe locaties.

We onderzochten in 2024 in totaal 80 locaties op de 3 eilanden:

- Bonaire: 27 dagopvang, 36 buitenschoolse opvang en 5 gastouderopvang
- Sint Eustatius: 5 dagopvang en 4 buitenschoolse opvang
- Saba: 1 dagopvang en 2 buitenschoolse opvang

Dit zijn alle kinderopvanglocaties³ op de 3 eilanden die volgens de registratie van het Openbaar Lichaam beschikken over een exploitatievergunning.

In 2024 zijn er 6 nieuwe locaties bijgekomen: 5 locaties op Bonaire en 1 op Saba. In dit rapport vergelijken we de kwaliteit van de locaties tussen 2023 en 2024 op basis van de beoordeling van 73 locaties⁴.

In 2024 maakten in totaal 2.718 kinderen tussen de 0 en 12 jaar gebruik van de kinderopvang op de 3 eilanden. Dit is 67% van alle 0- tot en met 12-jarigen op de eilanden.

³ In dit rapport bedoelen we met kinderopvanglocaties: dagopvang, buitenschoolse opvang en gastouderopvang. Zie het technisch rapport voor de uitsplitsing in opvangsoorten.

⁴ In 2023 beoordeelden we 1 locatie alleen op de kwaliteitsgebieden Administratie, Personeel & Accommodatie en Veiligheid en Kinderopvangklimaat en 1 locatie alleen op de kwaliteitsgebieden Kinderopvangproces & Sturen, Kwaliteitszorg en Ambities. Daardoor hebben we van 73 locaties oordelen op alle standaarden. Bekijk het technisch rapport voor een uitgebreide uitleg.

Bevindingen

In dit rapport beschrijven we de belangrijkste bevindingen over de kwaliteit van de kinderopvang in Caribisch Nederland. Alle oordelen op de onderzochte standaarden en onderliggende eisen uit het waarderingskader staan in het technisch rapport. Het technisch rapport staat op de website van de Inspectie van het Onderwijs.

1. Eisen op het gebied van administratie, personeel en accommodatie

Wat gaat goed?

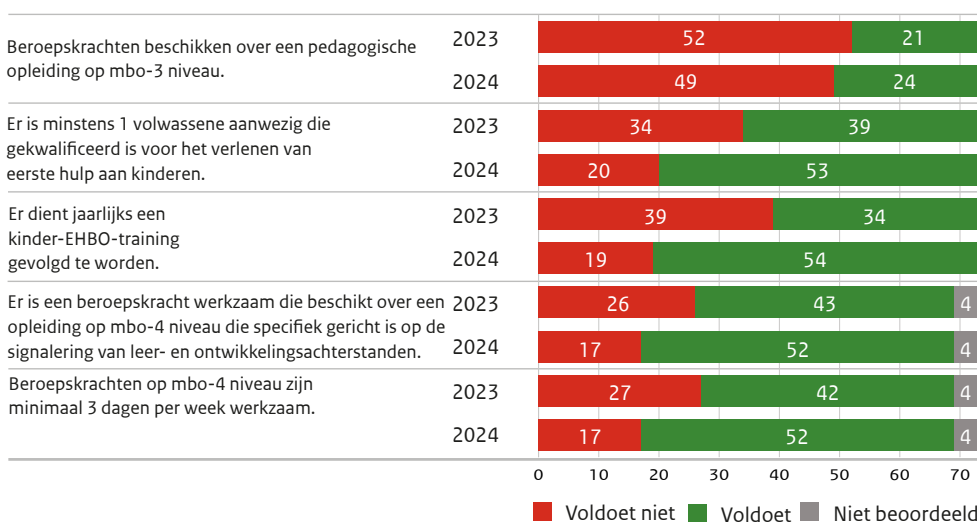
Verklaring omtrent het gedrag

- Voor de veiligheid van de kinderen moeten houders ervoor zorgen dat elke beroepskracht en iedere volwassene die structureel op de locatie aanwezig is een geldige Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) heeft. Dat betekent dat de VOG's elke 2 jaar moeten worden geactualiseerd. Bij nieuwe beroepskrachten moet een VOG opnieuw worden aangevraagd.
- Steeds meer locaties voldoen aan de eis dat iedereen die werkzaam of structureel aanwezig is op de locatie in het bezit is van een geldige VOG. Aan het eind van 2024 hadden 5 locaties de VOG's nog niet op orde. Dat bleek na (herstel)onderzoeken en een belronde van de lokale inspectie. Nieuwe locaties hebben de VOG's soms wel (3) en soms niet of niet voor iedereen (3) op orde. Het op orde hebben van de VOG's vraagt blijvende aandacht.

Opleidingsniveau beroepskrachten

- Steeds meer beroepskrachten beschikken over het vereiste opleidingsniveau, zoals te zien in figuur 2. Steeds meer beroepskrachten hebben een opleiding op mbo-4 niveau afgerond die specifiek is gericht op het signaleren van leer- en ontwikkelingsachterstanden. Ook volgden in 2024 meer beroepskrachten een kinder-EHBO-training in vergelijking met 2023.

Figuur 2. Het vereiste opleidingsniveau van beroepskrachten in 2024 ten opzichte van 2023 (aantal locaties)

Noot: de vergelijking tussen de meting van 2023 en de meting van 2024 geldt voor de 73 locaties die in beide jaren zijn onderzocht. De beschrijving van de stand van zaken in 2024 geldt voor alle locaties die in 2024 zijn onderzocht. Dit zijn er 80. De aantallen zoals genoemd in de tekst kunnen daarom afwijken van de aantallen in de figuur.

Stabiliteit van de opvang voor kinderen

- Op de meeste locaties worden kinderen opgevangen in stamgroepen (67) en wordt er zoveel mogelijk gewerkt met vaste beroepskrachten (71). Bijna alle nieuwe locaties (5) werken zoveel mogelijk met vaste beroepskrachten. Op de meeste locaties voldoen de stamgroepen aan de maximale grootte (64). Dit beeld is vergelijkbaar met vorig jaar.

Aantal beroepskrachten

- Steeds meer locaties voldoen aan de wettelijke eis voor de verhouding tussen het aantal beroepskrachten en het aantal kinderen (van 51 locaties in 2023 naar 58 in 2024).

Vierkante meter binnen- en buitenruimte per kind

- Steeds meer locaties hebben genoeg vierkante meter binnenspeelruimte per kind (van 33 locaties in 2023 naar 44 locaties in 2024) en voldoen hiermee aan de eis. Deze verbetering is vooral te zien op de buitenschoolse opvanglocaties. Ook hebben steeds meer locaties minstens 3 vierkante meter gedeeltelijk overdekte of schaduwrijke buitenspeelruimte per kind (van 34 locaties in 2023 naar 44 locaties in 2024). We zien de stijging duidelijker terug bij de dagopvang.

Wat moet beter?

Voorwaarden exploitatievergunning

- Het merendeel van de houders (57) voldoet niet aan alle voorwaarden van de afgegeven exploitatievergunning. Volgens deze voorwaarden moet bijvoorbeeld iedereen die werkzaam of structureel aanwezig is op de locatie in het bezit zijn van een geldige VOG. Ook moet elke locatie een actueel en volledig pedagogisch beleidsplan hebben. Van de 6 nieuwe locaties voldoen er 2 niet aan de gestelde voorwaarden.

Opleidingseisen personeel

- Alhoewel steeds meer locaties voldoen aan de eisen voor personeel, constateren we dat op een groot deel van de locaties nog steeds niet al het personeel voldoet aan de opleidingseisen. Dit is ook te zien in figuur 2.
- Op 23 locaties is niet elke dag een volwassene aanwezig die is gekwalificeerd om eerste hulp aan kinderen te verlenen. Op 53 locaties beschikken nog niet alle beroepskrachten over een pedagogische opleiding op mbo-3 niveau. Dat is logisch want het kost tijd om het opleidingsniveau van de beroepskrachten te verhogen.

Veilige, toegankelijke en passend ingerichte ruimtes

- De binnen- en buitenruimtes van de kinderopvanglocaties zijn nog niet altijd veilig, toegankelijk en passend ingericht voor het aantal en de leeftijd van de kinderen. Dit geldt in 2024 voor minder locaties (19) dan in 2023 (47). Bij het beoordelen van de binnen- en buitenruimtes kijken we bijvoorbeeld of er geen gevaarlijke voorwerpen zijn waaraan kinderen zich kunnen bezeren, of stopcontacten zijn afgedekt, of de slaapruijnte van de baby's aan de eisen voldoet en of er wordt schoongemaakt volgens een schema.

Tot en met 2023 beoordeelden we de binnen- en buitenruimtes onder het veiligheidsbeleid. Vanaf 2024 vallen deze aspecten onder veilige, toegankelijke en passend ingerichte ruimtes. De achteruitgang kan ook een gevolg zijn van het feit dat we scherper naar deze risico's zijn gaan kijken.

- Op enkele locaties zijn de ruimtes erg vies of stoffig en wordt niet goed schoongemaakt. Dit is een risico voor de gezondheid van de kinderen en de beroepskrachten.

2. Stimuleren van kinderen in hun ontwikkeling

Wat gaat goed?

Aanbod

- In vergelijking met 2023 is de kwaliteit van het aanbod op de locaties verbeterd (42 locaties voldoen in 2023; 50 in 2024). Dit is ook te zien in figuur 3. In totaal heeft meer dan de helft van de locaties een aanbod dat de ontwikkeling van kinderen stimuleert op de 4 ontwikkelingsgebieden (taal, rekenen, sociaal-emotioneel en motorisch). We kijken bij de beoordeling van het aanbod onder andere naar het programma dat locaties gebruiken om de kinderen spelenderwijs uit te dagen in hun ontwikkeling. We kijken ook naar de inrichting van de ruimtes en of de spelmaterialen aansluiten bij het ontwikkelniveau van de kinderen. We beoordeelden het aanbod bij 5 nieuwe locaties als Voldoende.

Zicht op ontwikkeling

- Steeds meer locaties volgen de ontwikkeling van kinderen. Waar nodig bieden steeds meer locaties ook passende begeleiding en extra ondersteuning. Bij de beoordeling van de standaard Zicht op ontwikkeling kijken we onder andere of de locatie informatie verzamelt over de ontwikkeling van elk kind op de verschillende ontwikkelingsgebieden. We kijken ook of zij dit doen met een observatie-instrument. In 2023 beoordeelden we deze standaard 12 keer als Voldoende en 2 keer als Goed. In 2024 was dit op 25 locaties Voldoende en op 2 locaties Goed. Dit is ook te zien in figuur 3. Hoewel we vooruitgang zien ten opzichte van 2023 kan dit op de meeste locaties beter. We gaan hier verder op in onder het kopje ‘Wat kan beter?’.

Pedagogisch-educatief handelen

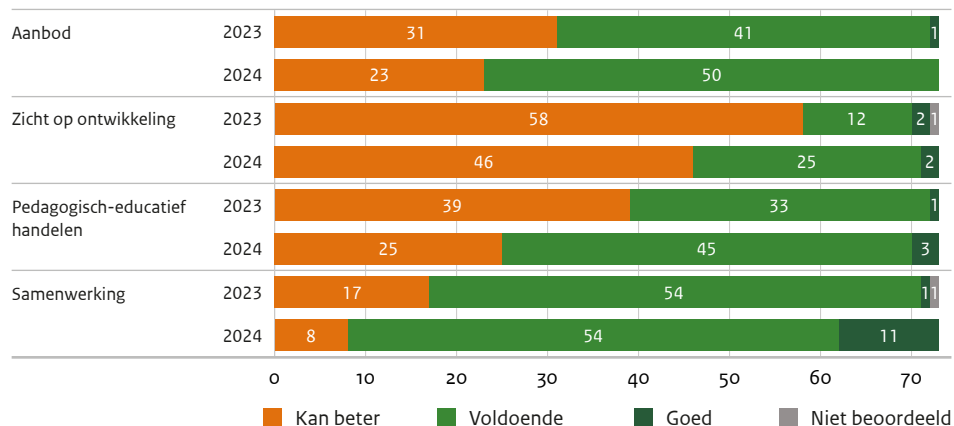
- We kijken bij de beoordeling van het pedagogisch-educatief handelen onder andere of beroepskrachten de kinderen spelenderwijs uitdagen in hun ontwikkeling. We kijken bijvoorbeeld ook of beroepskrachten de kinderen stimuleren in hun zelfstandigheid. Op steeds meer locaties is dat het geval en zien we een positief en prettig klimaat waarbij kinderen worden uitgedaagd. We zien hierbij een verbetering ten opzichte van 2023. In 2024 gaven we vaker het oordeel Voldoende voor het pedagogisch-educatief handelen (van 33 in 2023 naar 45 in 2024). Ook gaven we in 2024 3 keer de waardering Goed. Dit is ook zichtbaar in figuur 3.

Samenwerking

- Op het grootste deel (59) van de locaties beoordeelden we de standaard Samenwerking als Voldoende. Op 12 locaties gaven we de waardering Goed. Dit betekent dat ouders op deze locaties voldoende worden geïnformeerd, bijvoorbeeld over het thema en de activiteiten die in de groep aan bod komen. Onder deze standaard beoordelen we ook of de locatie samenwerkt met de basisscholen (in het kader van overdracht) en of zij waar nodig externe zorgpartners inschakelen. We zien een verbetering in 2024 ten opzichte van 2023. Deze verbetering zien we terug in figuur 3.

Figuur 3. Stimuleren van kinderen in hun ontwikkeling in 2024 ten opzichte van 2023 (aantal locaties)

Noot: de vergelijking tussen de meting van 2023 en de meting van 2024 geldt voor de 73 locaties die in beide jaren zijn onderzocht. De beschrijving van de stand van zaken in 2024 geldt voor alle locaties die in 2024 zijn onderzocht. Dit zijn er 80. De aantallen zoals genoemd in de tekst kunnen daarom afwijken van de aantallen in de figuur.

Wat kan beter?

Zicht op ontwikkeling

- Een minderheid van de locaties (28) kreeg de beoordeling Voldoende op de standaard Zicht op ontwikkeling. Dit is vergelijkbaar met de bestandsopname en de meting in 2023. Op het merendeel van de locaties (50) volgen de beroepskrachten de kinderen niet systematisch in hun ontwikkeling. Ook bieden zij de kinderen daarna geen passende ondersteuning. Zowel de dagopvang als de buitenschoolse opvang werken nauwelijks met een observatie-instrument. Als locaties wel systematisch observeren, leidt dit vaak niet tot een analyse van problemen of concrete acties in het handelen van de beroepskrachten. Hierdoor krijgen kinderen te weinig doelgerichte begeleiding. Of worden kinderen te weinig doorgestuurd naar externe zorg. Hoewel we vooruitgang zien ten opzichte van 2023, kan de kwaliteit op dit punt beter.

3. Veiligheid en gezondheid van kinderen

Wat gaat goed?

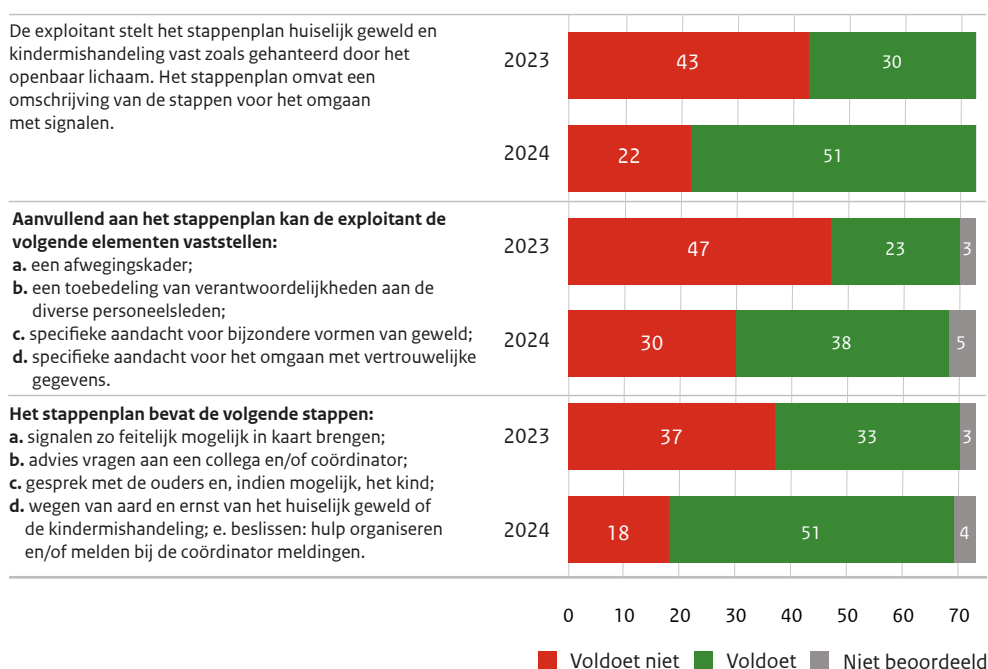
Gezonde en gevarieerde voeding

- Op het merendeel van de locaties (58) krijgen de kinderen alle dagen van de week gezonde en gevarieerde voeding. Dit aantal is vergelijkbaar met 2023.

Stappenplan huiselijk geweld en kindermishandeling

- De meeste locaties (56) hebben een stappenplan tegen huiselijk geweld en kindermishandeling. Dit aantal is hoger dan in 2023. In figuur 4 staat een overzicht van de beoordeling en de ontwikkeling tussen 2023 en 2024.

Figuur 4. Stappenplan huiselijk geweld en kindermishandeling in 2024 ten opzichte van 2023 (aantal locaties)

Noot: de vergelijking tussen de meting van 2023 en de meting van 2024 geldt voor de 73 locaties die in beide jaren zijn onderzocht. De beschrijving van de stand van zaken in 2024 geldt voor alle locaties die in 2024 zijn onderzocht. Dit zijn 80 locaties. De aantallen zoals genoemd in de tekst kunnen daarom afwijken van de aantallen in de figuur.

Wat moet beter?

Pedagogisch klimaat

- Op de meeste locaties (65) heerst een positief pedagogisch klimaat. Op 14 locaties is het pedagogisch klimaat nog niet op orde. Het beeld van 2024 komt overeen met het beeld van 2023. Dit moet beter. Een positief pedagogisch klimaat is een voorwaarde voor de ontwikkeling van kinderen. Op de 14 locaties waar dit nog niet op orde is, zagen we op de groepen dat de beroepskrachten op de dag van het onderzoek niet op een prettige, stimulerende en positieve manier omgaan met de kinderen. Op sommige locaties worden kinderen fysiek gecorrigeerd bij ongewenst gedrag. Dit stimuleert de ontwikkeling van de kinderen niet op een positieve manier. Ook krijgen kinderen op sommige locaties onvoldoende begeleiding in het spelenderwijs leren van sociale vaardigheden. Hierbij kijken we in

hoeverre kinderen worden gestimuleerd om op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen, overeenkomstig de basisdoelen van Riksen-Walraven⁵.

De standaard Pedagogisch klimaat lijkt op de standaard Pedagogisch-educatief handelen die we eerder beschreven in dit rapport. Bij het pedagogisch-educatief handelen gaat het vooral om de manier waarop het handelen van de beroepskrachten de kinderen in staat stelt om spelend te leren en zich te ontwikkelen.

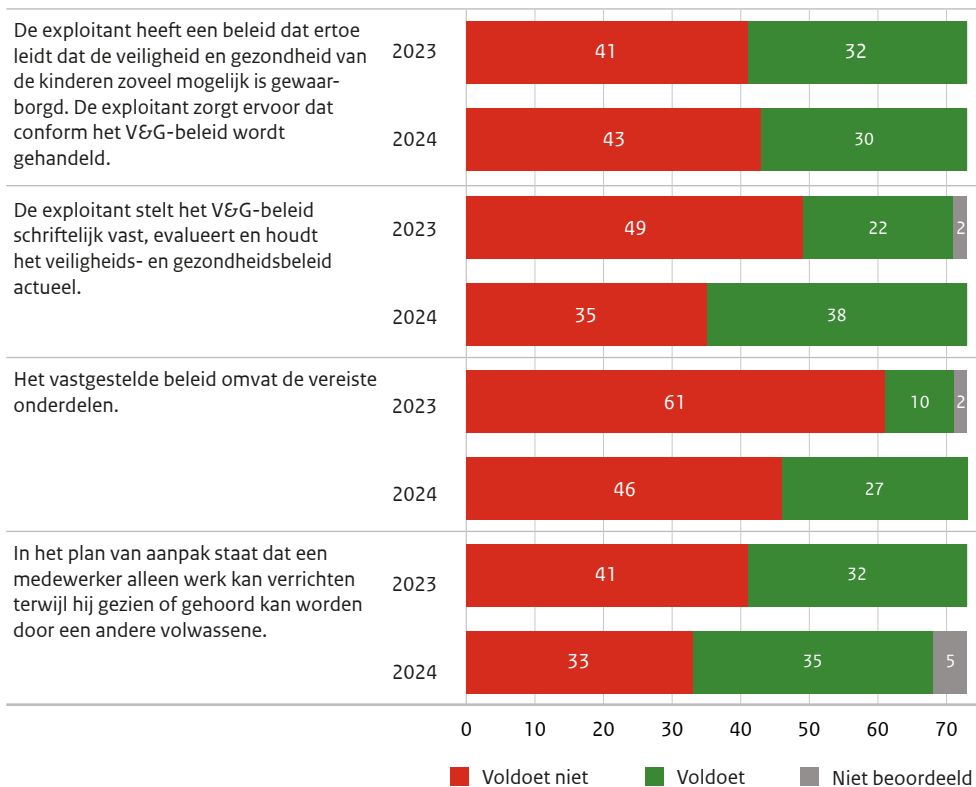
Veiligheids- en gezondheidsbeleid

- Ten opzichte van 2023 hebben steeds meer locaties een veiligheids- en gezondheidsbeleid dat voldoet aan de gestelde eisen, zie figuur 5. De helft van de locaties (41) heeft een veiligheids- en gezondheidsbeleid (V&G-beleid) dat zij evalueren en actueel houden. Tegelijkertijd hebben de meeste locaties (52) geen compleet veiligheids- en gezondheidsplan. Dat betekent dat zij niet alle vereiste onderdelen in dit plan hebben opgenomen. Bijvoorbeeld een plan van aanpak om risico's in te perken. Voor het borgen van de veiligheid van de kinderen is het belangrijk dat deze stijgende lijn doorzet.

⁵ Riksen-Walraven, J.M.A. (2004). Pedagogische kwaliteit in de kinderopvang: doelstellingen en kwaliteitscriteria. In M.H. van IJzendoorn, L.W.C. Tavecchio, & J.M.A. Riksen-Walraven (Red.). De kwaliteit van de Nederlandse kinderopvang (pp. 100-123). Amsterdam: Boom.

Figuur 5. Veiligheids- en gezondheidsbeleid in 2024 ten opzichte van 2023 (aantal locaties)

Noot: de vergelijking tussen de meting van 2023 en de meting van 2024 geldt voor de 73 locaties die in beide jaren zijn onderzocht. De beschrijving van de stand van zaken in 2024 geldt voor alle locaties die in 2024 zijn onderzocht. Dit zijn 80 locaties. De aantallen zoals genoemd in de tekst kunnen daarom afwijken van de aantallen in de figuur.

Pedagogisch beleidsplan

- Op de helft van de locaties heeft de houder in 2024 geen (actueel of volledig) pedagogisch beleidsplan opgesteld of wordt er in de praktijk niet naar gehandeld. We zien een vergelijkbare verdeling bij de nieuwe locaties. Wel is een verbetering zichtbaar in vergelijking met 2023. In 2023 hadden 23 locaties een pedagogisch beleidsplan dat voldoet aan alle eisen; in 2024 zijn dat 32 locaties. Deze verbetering is vooral zichtbaar bij de kinderdagverblijven.

4. Sturing op het verbeteren van de kwaliteit

Wat gaat goed?

Sturing op uitvoering en kwaliteitscultuur

- Op het merendeel van de locaties (53) zorgt de leiding voor een professionele cultuur en voor deskundigheidsbevordering van het personeel. Het personeel en de leiding werken samen aan de kwaliteit en doelen voor kwaliteitsverbetering. Tussen 2023 en 2024 valt vooral het aantal locaties met een waardering Goed op. In 2023 was dit nog 1 locatie, in 2024 waren dit er 6.

Wat kan beter?

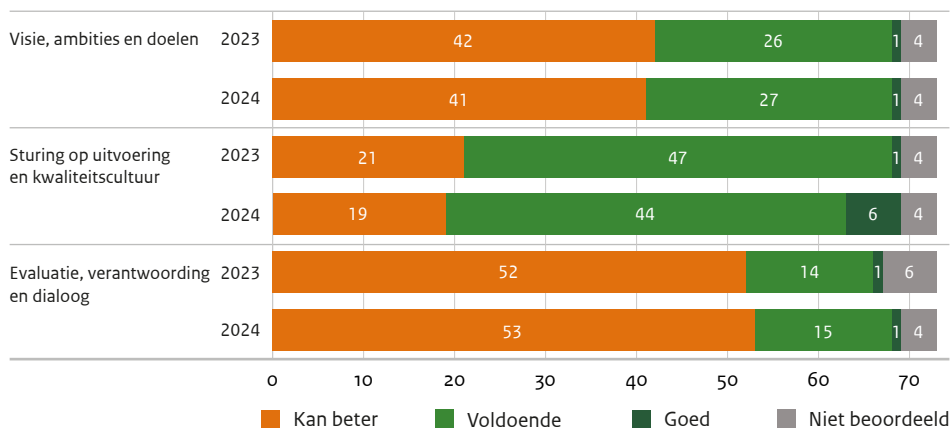
Visie, ambities en doelen

- De meerderheid van de locaties (45) werkt nog niet doelgericht en planmatig aan het verbeteren van de kwaliteit van de kinderopvang. Deze locaties hebben bijvoorbeeld nog geen visie op de kwaliteit beschreven. Of zij hebben geen of onvoldoende concrete doelen geformuleerd om de kwaliteit te verbeteren. Hierin zien we geen vooruitgang ten opzichte van 2023.
- In de praktijk zien we dat een deel van de locaties nadenkt over de visie, (toetsbare) doelen en ambities. Voor veel houders is een volgende stap om de visie op papier te zetten en aan te geven hoe ze hiermee gaan werken, zodat de visie onderdeel wordt van de kwaliteitscyclus.

Evaluatie, verantwoording en dialoog

- De meerderheid van de locaties (57) evalueert nog niet of de doelen zijn behaald. Als een locatie geen doelen heeft geformuleerd, is dat ook niet mogelijk. Bij locaties met concrete doelen is de evaluatie van deze doelen ook niet altijd voldoende. Dit beeld is vergelijkbaar met 2023.

Figuur 6. Sturing op het verbeteren van de kwaliteit in 2024 ten opzichte van 2023 (aantal locaties)

Noot: de vergelijking tussen de meting van 2023 en de meting van 2024 geldt voor de 73 locaties die in beide jaren zijn onderzocht. De beschrijving van de stand van zaken in 2024 geldt voor alle locaties die in 2024 zijn onderzocht. Dit zijn 80 locaties. De aantallen zoals genoemd in de tekst kunnen daarom afwijken van de aantallen in de figuur.

Aanbevelingen

De kwaliteit van de kinderopvang is op verschillende vlakken verbeterd. Maar er is ruimte voor verdere verbetering. Een klein deel van de locaties (7) voldoet aan bijna alle huidige eisen uit de eilandsverordeningen. Op veel locaties zijn belangrijke zaken nog niet op orde. Naar verwachting treedt op 1 januari 2026 de Wet kinderopvang BES in werking. Vanaf deze datum moeten de houders en gastouders voldoen aan de vereisten van deze wet. Als dat niet het geval is, zal de inspectie herstelafspraken maken. Ook zal de inspectie waar nodig adviseren om te handhaven. Bijvoorbeeld door een boete op te leggen en/of bij ernstige gevallen over te gaan tot tijdelijke sluiting.

Ons advies aan alle locaties is: werk in 2025 en in de jaren daarna verder aan het doel van verantwoorde kinderopvang. Bied een veilige en gezonde omgeving voor kinderen waarin hun ontwikkeling spelenderwijs wordt gestimuleerd.

Naar aanleiding van de bevindingen vraagt de inspectie aan de beroepskrachten:

- Om in de kinderopvang te mogen werken, moet je een actuele VOG (maximaal 2 jaar oud) hebben. Zorg er dus voor dat je die hebt.
- Net als in andere vakgebieden komen er steeds nieuwe inzichten over kinderopvang. Houd dus je vakkennis up-to-date en blijf (bij)scholing volgen. Daarmee zorg je ervoor dat je steeds beter wordt in je werk.
- Zet jouw talenten en die van je collega's zo goed mogelijk in. Leer van elkaar. Vraag advies aan collega's als je iets lastig vindt en deel zelf wat je goed kunt.

Naar aanleiding van de bevindingen vraagt de inspectie aan de houders van de locaties:

- Voor de veiligheid van de kinderen is het belangrijk dat elke beroepskracht een geldige VOG heeft. VOG's moeten elke 2 jaar worden geactualiseerd. Bij nieuwe beroepskrachten moet een VOG opnieuw worden aangevraagd. Blijf hier aandacht voor houden.
- Zorg voor een prettig pedagogisch klimaat op de groepen en ondersteun de pedagogisch medewerkers hierbij.
- Stel prioriteiten in het oppakken van de verbeterpunten die de inspectie constateert en vraag hierbij zo nodig ondersteuning. Bijvoorbeeld van een pedagogisch coach of twinningpartner.
- Er zijn verschillende locaties die de kwaliteit al grotendeels op orde hebben. Zij kunnen een voorbeeld zijn voor anderen. Creëer kansen om bij elkaar te kijken en grijp deze momenten aan om van elkaar te leren.

Naar aanleiding van de bevindingen vraagt de inspectie aan de openbare lichamen van de 3 eilanden:

- Blijf streng aan de poort bij houders die een nieuwe locatie willen openen, zodat deze locaties bij de start volledig voldoen aan de basiskwaliteitseisen. Dit bevelen we al eerder aan in het rapport van de bestandsopname en de tussenrapportage. Het is erg belangrijk dat jullie deze aanbeveling opvolgen. Want ook in de meting in 2024 voldeden niet alle nieuwe locaties aan deze basiskwaliteitseisen.
- Continueer de ondersteuning en begeleiding van de houders voor onder andere het pedagogisch beleidsplan, het pedagogisch handelen, het veiligheids- en gezondheidsplan en het stappenplan tegen huiselijk geweld en kindermishandeling (vanaf 1 januari 2025 de beschermingscode huiselijk geweld en kindermishandeling).
- Begeleid locaties in de keuze en het gebruik van een observatie-instrument om de ontwikkeling van kinderen te volgen. Zo kan een overzicht van passende observatie-instrumenten de locaties al helpen.

Naar aanleiding van de bevindingen vraagt de inspectie aan het Rijk en het programma BES(t) 4 kids:

- Blijf de houders en pedagogisch medewerkers de komende jaren ondersteunen en (bij)scholen om te voldoen aan de (nieuwe) eisen als de Wet kinderopvang BES in werking treedt.
- Zet in op een aantrekkelijke kinderopvangsector voor werknemers. Draag vanuit de eigen rollen bij aan het verbeteren van de arbeidsvoorwaarden voor de kinderopvang op de eilanden.

Wat is het vervolg?

In 2025 onderzoeken we opnieuw de kwaliteit van de kinderopvang op elke kinderopvanglocatie op Bonaire, Saba en Sint Eustatius. Dat doen we op basis van het onderzoekskader. De lokale inspectie onderzoekt (onaangekondigd) de kwaliteit van de kinderopvang op het gebied van de Administratie, personeel en accommodatie en Veiligheid en kinderopvangklimaat. De Inspectie van het Onderwijs onderzoekt de kwaliteit van de kinderopvang op het gebied van het Kinderopvangproces en Sturen, kwaliteitszorg en ambities. Dit onderzoek kondigen we aan.

Naar verwachting treedt op 1 januari 2026 de Wet kinderopvang BES in werking. Vanaf die datum gebruiken de Inspectie van het Onderwijs en de lokale inspectie een nieuw onderzoekskader voor het toezicht op de kwaliteit van de kinderopvang in Caribisch Nederland.

Andere recente onderzoeken

- Eindrapport bestandsopname kwaliteit kinderopvang Caribisch Nederland ([Eindrapport bestandsopname kwaliteit kinderopvang Caribisch Nederland | Rapport | Inspectie van het onderwijs \(onderwijsinspectie.nl\)](#));
- Kwaliteit Kinderopvang Caribisch Nederland 2021 en 2022 ([Kwaliteit Kinderopvang Caribisch Nederland | Publicatie | Inspectie van het onderwijs \(onderwijsinspectie.nl\)](#)).
- Tussenmeting kwaliteit kinderopvang Caribisch Nederland in 2023 ([Tussenmeting kwaliteit kinderopvang Caribisch Nederland in 2023 | Rapport | Inspectie van het onderwijs \(onderwijsinspectie.nl\)](#)).

Colofon

Fotografie : Roëlton Thodé, Bonaire
Linton Charles, Saba
Jaquil Imagery, Sint Eustatius

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730 | 3500 GS Utrecht
www.onderwijsinspectie.nl

Een exemplaar van deze publicatie is te downloaden
vanaf de website van de Inspectie van het Onderwijs:
www.onderwijsinspectie.nl

Ook het technisch rapport is te vinden op de website van
de Inspectie van het Onderwijs.

© Inspectie van het Onderwijs | April 2025